

Stebi pinigų judėjimą tarp įmonių ir akcininkų

Publikuota: 2015-12-08

Autorius: VYTAUTAS V. ŽEIMANTAS

Valstybinei mokesčių inspekcijai reikės pateikti daugiau informacijos apie lėšas, keliaujančias iš akcininko įmonei ir atvirkščiai, todėl įmonių savininkams reikėtų įvertinti, ar verta turėti tokių srautų ir, jeigu taip, sudaryti paskolų sutartis ar pasirūpinti kitu paaiškinimu.

Nuo 2016 m. sausio 1 d. įmonės Valstybinei mokesčių inspekcijai (VMI) privalės pateikti informaciją apie iš įmonės akcininkų gautas lėšas, jeigu asmens per metus įmonei sumokėta suma yra ne mažesnė kaip 15.000 Eur. Tokią deklaraciją reikės pateikti ir tuomet, jeigu tokia skola buvo, tarkime, birželio mėnesį, o gruodžio 31 d. jos jau nėra.

Bendrovių pajamų pokyčius pagal PVM deklaracijų duomenis galite rasti ČIA.
(<http://vz.lt/assets/pdf/VZ137716127.pdf>)

Taip pat VMI reikės informuoti ir apie atskaitingų asmenų įmonėje skolas bendrovei ir bendrovės skolas šiems asmenims. Prie tokių asmenų gali būti priskiriami ne tik akcininkai, įmonės vadovas ar vyriausiasis buhalteris, bet ir vadybininkas ar kitas asmuo, turintis teisę pirkti prekes ir paslaugas įmonės vardu. Tokius duomenis taip pat reikės deklaruoti, jeigu skolos suma metų pabaigoje viršija 15.000 Eur.

„Kai vadovas ar kitas darbuotojas paima įmonės pinigų, bet dar nėra pateikęs tokias išlaidas pateisinančių dokumentų, negalima sakyti, kad jis paėmė paskolą, tačiau tai yra įsiskolinimas bendrovei ir apie tai nuo 2016 m. reikės pranešti VMI“, – aiškina Inga Čeledinė, „PwC Legal“ mokestinių ginčų praktikos vadovė.

Anot jos, ateityje galime tikėtis daugiau mokestinių patikrinimų dėl įmonės pinigų naudojimo galimai privatiems darbuotojo ar akcininko poreikiams arba dėl akcininko galimai nedeklaruotų pajamų.

Pervesti paprasta

Olga Savčuk, UAB „Deloitte Lietuva“ Finansų ir apskaitos paslaugų departamento vadovė, pažymi, kad Lietuvoje tarp įmonės ir akcininkų sąskaitų paprastai yra daug pinigų judėjimo, kuris ne visuomet pagrįstas tinkamais dokumentais.

Anot departamento vadovės, reikalavimas deklaruoti įmonės fiziniams asmenims suteiktas ir iš jų gautas paskolas yra jau seniai, tačiau iš įmonės į asmeninę savininko sąskaitą ir atvirkščiai be paskolų sutarčių keliaujančių pinigų iki šiol nereikėjo deklaruoti.

Dividendų srautai dažnai nesutampa su akcininkų poreikiais, todėl valdydami tiek įmonės, tiek savo asmenines sąskaitas akcininkai nesunkiai kuriam laikui perveda lėšų į savo sąskaitą ir naudoja juos asmeniniams poreikiams.

„Jeigu akcininkas pinigų įmonei negražina, ši suma apskaitoje apskaitoma kaip akcininko skola įmonei. Kartais tokios sumos perkeliamos ir į kitus metus, o vėliau užskaitomos kaip dividendų sumokėjimas, – teigia p. Savčuk. – Mokesčių

administratorius patikrinimo metu gali pripažinti, kad dividendai buvo išmokėti tuomet, kai pinigai buvo pervesti į akcininko sąskaitą. Dėl to gali tekti mokėti delspinigius, taikyti tuo metu dividendams galiojusią apmokestinimo tvarką.“

Šiuo metu VMI nevaldo informacijos apie pinigų judėjimą tarp įmonės ir akcininko, todėl tokius srautus gali nagrinėti tik patikrinimų metu. Jeigu akcininkas perveda pinigus įmonei, įmonė už tokias lėšas turi mokėti rinkos palūkanas, o akcininkas nuo palūkanų – gyventojų pajamų mokestį.

Anot p. Savčuk, akcininkams vertėtų susimąstyti, kokie piniginių lėšų srautai, tarp jų ir įmonės, bus deklaruojami, nes tokios deklaracijos – VMI papildomas motyvas užsukti į įmonę. Nors deklaracijas už 2016 m. reikės pateikti 2017 m. pavasarį, pinigų srautus tarp akcininko ir įmonės reikėtų sutvarkyti jau dabar. Vis dėlto nereikėtų išsigąsti be reikalo.

„Svarbu suprasti, kad atskaitingas asmuo tikrai gali būti įsiskolinęs įmonei daugiau nei 15.000 Eur ir ta viena aplinkybė dar nereiškia įstatymo pažeidimo. Tiesiog reikia turėti pagrįstą paaiškinimą, kodėl taip yra, jeigu jo paprašys VMI“, – pataria p. Čeledinė.

Apie sandorius su užsieniu

Nuo 2016 m. sausio 1 d. įmonės turės informuoti mokesčių administratorių ir apie joms užsienio juridinių asmenų suteiktas paslaugas Lietuvoje, jei su tuo pačiu asmeniu sudarytų sandorių vertė per metus bus ne mažesnė kaip 15.000 Eur.

Mokesčių administratorius nori susekti Lietuvoje veikiančias užsienio bendroves, kurios Lietuvoje turėtų registruoti nuolatinę buveinę ir mokėti čia pelno mokesť, tačiau to nedaro.

„Lietuvos bendrovėms deleguojamos prievolės, kurias įvykdyti nėra taip paprasta“, – atkreipia dėmesį p. Savčuk. Nėra aišku, kokius sandorius reikia priskirti Lietuvoje suteiktoms paslaugoms – ar, nustatant tai, reikia vadovautis PVM įstatymo, ar Pelno mokesčio įstatymo apibrėžimais.

„Gali atsitikti ir taip, kad norėdamos apsidrausti, įmonės deklaruos visas sutartis su užsienio bendrovėmis, kurių vertė viršija 15.000 Eur“, – komentuoja UAB „Deloitte Lietuva“ atstovė.

Reikės atidžiau skaityti ir sudaromas sutartis, nes kartais jose įrašoma nuostata, kad visus mokesčius sumoka užsakovas. Taip pat savo tiekėjus reikėtų perspėti, kad jų pajamos bus deklaruojamos. Mokesčių administratorius surinkęs informaciją iš visų Lietuvos bendrovių, gali nuspręsti, kad vienam ar kitam užsienio tiekėjui reikėjo registruoti Lietuvoje nuolatinę buveinę ir mokėti Lietuvoje pelno mokestį.